



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. szeptember 27.
(OR. en)

12561/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0337 (NLE)**

**ENV 627
COMER 86
MI 670
ONU 76**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. szeptember 26.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 657 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának második ülésén az egyezmény 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatások elfogadása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 657 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 657 final



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.9.26.
COM(2018) 657 final

2018/0337 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának második ülésén az egyezmény 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatások elfogadása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat a higanyról szóló Minamata egyezmény 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatások tervezett elfogadása tekintetében az egyezmény részes felei konferenciájának második ülésén az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozatra vonatkozik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A higanyról szóló Minamata egyezmény

A higanyról szóló Minamata egyezmény (a továbbiakban: megállapodás) az emberi egészségnek és a környezetnek a higany és a higanyvegyületek emberi eredetű, levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátásával szembeni védelmét szabályozó legfontosabb nemzetközi jogi keret.

A higany teljes életciklusát lefedi az elsődleges higanybányászattól a higanytartalmú hulladékok ártalmatlanításáig, beleértve a higany, a higany más anyagokkal alkotott legalább 95 %-os higanytartalmú keverékei, ezen belül a higanyötvözetek (a továbbiakban: higanykeverékek), valamint hat higanyvegyület: a higany (I)-klorid, a higany (II)-oxid, a higany (II)-szulfát, a higany (II)-nitrát, a cinóber és a higany-szulfid átmeneti tárolását, a higanytartalmú hulladékoké kivételével.

A megállapodás 2017. augusztus 16-án lépett hatályba.

Az Európai Unió¹, csakúgy mint a legtöbb tagállam², részes fele ennek a megállapodásnak.

2.2. A részes felek konferenciája

A megállapodás részes feleinek konferenciája ellátja a megállapodás által ráruházott feladatokat, és e célból mérlegeli és végrehajtja többek között a megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges további intézkedéseket, beleértve a vonatkozó iránymutatások elfogadását is.

A megállapodás 28. cikkével és a részes felek konferenciája első ülésén (2017. szeptember 24–29.) elfogadott, az eljárási szabályzatról szóló MC-1/1 határozattal összhangban a részes felek egy-egy szavazattal rendelkeznek. Ugyanakkor az Unió regionális gazdasági integrációs szervezetként a hatáskörébe tartozó kérdéseket illetően a megállapodásban részes tagállamai számával megegyező számú szavazattal gyakorolja szavazati jogát. Az Unió nem gyakorolhatja szavazati jogát, ha valamelyik tagállama saját maga él szavazati jogával, és fordítva.

¹ A Tanács (EU) 2017/939 határozata (2017. május 11.) a higanyról szóló Minamata Egyezménynek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 142., 2017.6.2., 4. o.).

² 2018. szeptember 7-én huszonnégy tagállam – Ausztria, Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, az Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Portugália, Románia, Szlovákia, Szlovénia és Svédország – megerősítette a higanyról szóló Minamata egyezményt.

2.3. A részes felek konferenciájának tervezett jogi aktusa

A részes felek konferenciájának 2018. november 19-i második ülésén a megállapodás 10. cikke (2) és (3) bekezdésének megfelelően a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatásokat (a továbbiakban: tervezett jogi aktus) kell elfogadnia.

A tervezett jogi aktusban olyan iránymutatásokat kell létrehozni, amelyek célja a higany, a higanykeverékek és hat higanyvegyület (higany (I)-klorid, higany (II)-oxid, higany (II)-szulfát, higany (II)-nitrát, cinóber és higany-szulfid) – a higanytartalmú hulladékok kivételével – környezetkímélő átmeneti tárolásának biztosítása. A gyakorlatban a tervezett jogi aktus elsősorban a folyékony fémhigany tárolása szempontjából releváns.

A megállapodás 10. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében a felek vállalják, hogy a környezetkímélő átmeneti tárolás biztosítása érdekében hozott intézkedéseik keretében figyelembe veszik a részes felek konferenciája által elfogadott iránymutatásokat.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Unió nevében képviselendő javasolt álláspont az, hogy a részes felek konferenciája második ülésén támogatni kell a tervezett jogi aktus elfogadását.

A tervezett jogi aktus tartalma annak az ülésközi folyamatnak az eredménye, amelyet a részes felek konferenciája az első ülésén indított el az MC-1/18 határozattal³, amelyben felkérte „a titkárságot az iránymutatás-tervezet további felülvizsgálatára” és „a felülvizsgált iránymutatásnak a második ülésen megfontolás és lehetséges elfogadás céljából történő előterjesztésére”. Az uniós szakértők a titkárságnak az MC-1/18 határozatban megállapított ütemezéssel összhangban benyújtott beadványaikkal jelentős mértékben hozzájárultak ehhez a folyamathoz. Az így született, a titkárság által felülvizsgált iránymutatás-tervezet figyelembe vette az uniós szakértők észrevételeit, és nem tett szükségessé további észrevételeket az EU részéről, mivel az iránymutatások összhangban vannak a nagyobb mennyiségű higannyal foglalkozó uniós vívmányokkal, többek között a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről szóló, 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁴. Ezen túlmenően az iránymutatások lehetővé teszik azt is, hogy különösen kisebb mennyiségek esetében rugalmasan alkalmazzák.

A javasolt álláspont összhangban van a higanyra vonatkozó uniós szakpolitikával és jogszabályokkal, mivel a tervezett jogi aktusnak a megállapodás részes felei általi végrehajtása hozzájárul az átmeneti tárolásból származó higanykibocsátások csökkentéséhez, ezáltal pedig az Unión belüli is hozzájárul az emberi egészség és a környezet védelméhez.

Az uniós álláspontra szükség van, mivel elfogadásukat követően a megállapodás részes feleinek figyelembe kell venniük az iránymutatásokat, amikor a higany, a higanykeverékek és a hat érintett higanyvegyület – a higanytartalmú hulladékok kivételével – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó intézkedéseket hoznak.

³ MC-1/18 határozat: *A higany és higanyvegyület átmeneti tárolására vonatkozó, a 10. cikk (3) bekezdésében említett iránymutatások tervezete*; A higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának jelentése az első ülésén végzett munkáról, UNEP/MC/COP1/29, 2017. november 22.

⁴ HL L 197., 2012.7.24., 1. o.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a kérdéses szervekre irányadó nemzetközi jog szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom tartalmazza azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog értelmében nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”⁵.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciája egy megállapodás, nevezetesen a higanyról szóló Minamata egyezmény által létrehozott szerv.

A részes felek konferenciája által elfogadandó tervezett jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus joghatással bír, mivel a megállapodásban részes felek kötelesek azt figyelembe venni, amikor a higany, a higanykeverékek és hat higanyvegyület (higany (I)-klorid, higany (II)-oxid, higany (II)-szulfát, higany (II)-nitrát, cinóber és higany-szulfid) – a higanytartalmú hulladékok kivételével – környezetkímélő átmeneti tárolását biztosítani hivatott intézkedéseket hoznak.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegüként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a környezettel kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

⁵ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a higanyról szóló Minamata egyezmény részes felei konferenciájának második ülésén az egyezmény 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatások elfogadása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A higanyról szóló Minamata egyezményt⁶ (a továbbiakban: megállapodás) az Unió az (EU) 2017/939 tanácsi határozattal⁷ kötötte meg, és az 2017. augusztus 16-án lépett hatályba.
- (2) A megállapodás részes feleinek konferenciája által az első ülésén elfogadott, eljárási szabályokról szóló MC-1/1 határozat értelmében a felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy konszenzussal megállapodásra jussanak valamennyi érdemi kérdésben.
- (3) 2018. november 19–23-i második ülésén a megállapodás részes felei konferenciájának a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatásokat kell elfogadnia.
- (4) Tekintve, hogy a megállapodásban részes felek kötelesek az átmeneti tárolásra vonatkozó intézkedések meghozatalakor figyelembe venni a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó, szóban forgó iránymutatásokat, és ezért azok joghatással bírnak, helyénvaló meghatározni a megállapodás részes feleinek konferenciáján az Unió nevében képviselendő álláspontot.
- (5) Az Unió részt vett a környezetkímélő átmeneti tárolásra vonatkozó iránymutatás-tervezet felülvizsgálatában, amely a megállapodás részes feleinek konferenciája által az első ülésén elfogadott MC-1/18 határozat⁸ értelmében megkezdett ülésközi

⁶ A higanyról szóló Minamata egyezmény hiteles változata a következő címen érhető el: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>

⁷ A Tanács (EU) 2017/939 határozata (2017. május 11.) a higanyról szóló Minamata Egyezménynek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 142., 2017.6.2., 4. o.).

⁸ MC-1/18 határozat: *A higany és higanyvegyület átmeneti tárolására vonatkozó, a 10. cikk (3) bekezdésében említett iránymutatások tervezete*; A higanyról szóló Minamata egyezmény részes

szakértői munka keretében zajlott; azonban az Unió nem tartotta szükségesnek, hogy az ezen ülésközi munka keretében felülvizsgált iránymutatás-tervezet további módosítására tegyen javaslatot.

- (6) A higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatásokat ezért helyénvaló támogatni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A megállapodás részes felei konferenciájának második ülésén az Unió által képviselendő álláspont a következő:

Az Európai Unió a megállapodás részes felei konferenciájának második ülésén támogatja a megállapodás 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett, a higany – kivéve a higanytartalmú hulladékokat – környezetkímélő átmeneti tárolására vonatkozó iránymutatások elfogadását.

Az első albekezdésben említett dokumentumok kisebb módosításait az Unió képviselői a Tanács újabb határozata nélkül is jóváhagyhatják.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*